

Warszawa, 4 września 2009 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

J. Kowalik W. Obłuda
SEKRETARIAT
Biuro Prac Senackich
Wpłynęło dn. 8.09.09
nr. 6018 podpis.....

ŻWzz/br-46-462/42/2009(3388)

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego, przesłane przy piśmie Marszałka Senatu z dnia 6 sierpnia br., znak: znak BPS/DSK-043-1934/09, dotyczące problemów związanych z realizacją przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*)” na 2009 r. oraz „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)” na 2009 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 651) uprzejmie informuję co następuje.

W odniesieniu do uwagi dotyczącej braku precyzyjnych procedur przy pobieraniu próbek do badań prowadzonych przez laboratoria weterynaryjne, uprzejmie informuje, iż wyjaśniłem już tę kwestię w piśmie z dnia 5 sierpnia br., znak: ŻWzz/br-46-462/37/2009(2915) skierowanym do Pana Marszałka zajmując stanowiskowo do oświadczenia złożonego przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego na 35 posiedzeniu Senatu RP w dniu 1 lipca 2009 r.

Jednocześnie chciałbym zauważyć, że każde laboratorium urzędowe działa w systemie zapewnienia jakości zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005. Wszystkie

laboratoria posiadają wewnętrzne procedury dotyczące postępowania z próbką. Próbkę niewłaściwie pobrane lub nieopisane nie są przyjmowane przez laboratorium do badania. Ponadto, wszystkim próbkom nadaje się niepowtarzalny numer oraz rejestruje się w systemie informatycznym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie warunków i trybu gromadzenia oraz przetwarzania danych dotyczących wyników badań laboratoryjnych (Dz. U. Nr 48, poz. 454), do której to bazy ma dostęp Główny Lekarz Weterynarii.

Z informacji otrzymanych od Głównego Lekarza Weterynarii wynika, że nie otrzymał on żadnych sygnałów od terenowych organów Inspekcji Weterynaryjnej, jak również od hodowców drobiu o nieprawidłowościach przy pobieraniu prób do badań laboratoryjnych.

W trakcie prowadzenia prac legislacyjnych nad ww. rozporządzeniem i przeprowadzonych konsultacji społecznych Krajowa Rada Drobiarstwa-Izba Gospodarcza zaproponowała wprowadzenie dodatkowych badań, po uzyskaniu wyniku dodatniego w próbach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii. Uwaga ta nie została przyjęta, gdyż powodowałoby to niepotrzebne dodatkowe koszty dla budżetu państwa.

Należy zauważyć, że wszystkie laboratoria urzędowe biorą udział w testach biegłości organizowanych przez krajowe laboratorium referencyjne zlokalizowane w PIW – PIB Puławy, a więc na bieżąco sprawdzane są kompetencje laboratorium.

Chciałbym jednocześnie dodać, że w każdym przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania w kierunku serotypów *Salmonelli* objętych programem w próbce pobranej z inicjatywy hodowcy powiatowy lekarz weterynarii pobiera ponownie próbki do badań, czyli faktycznie jest to badanie dwustopniowe.

Salmonelozy drobiu, zgodnie z załącznikiem nr 3 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213 poz. 1342), należą do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji.

Należy jednak zauważyć, iż zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, salmonelozy drobiu jako choroby objęte programami, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 1 lub 4 przedmiotowej ustawy, podlegają obowiązkowi zwalczania na zasadach określonych w tych programach. W ramach „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*)”, nastąpiło objęcie obowiązkami zwalczania tylko dwóch konkretnych serotypów (*S. Enteritidis* i *S. Typhimurium*).

Ponadto uprzejmie informuję, że oprócz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*)” na 2009 r. oraz

„Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)” na 2009 r., mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu. Zgodnie z przepisem art. 2 ust. 1 rozporządzenia 1177/2006, w państwach członkowskich wprowadzono zakaz stosowania środków zwalczających drobnoustroje, jako szczególnej metody zwalczania przedmiotowej choroby u drobiu. Należy dodać, że przepis ww. rozporządzenia obowiązuje wprost we wszystkich państwach członkowskich.

Odnosząc się do uwagi dotyczącej trudności w sprzedaży drobiu rzeźnego zakażonego pałeczkami *Salmonella* oraz związanym z tym zaniżaniu cen przez właścicieli rzeźni to z informacji uzyskanych od wojewódzkich lekarzy weterynarii oraz od związków zrzeszających producentów mięsa drobiowego wynika, że problem ten dotyczy głównie posiadaczy drobiu, którzy nie mają podpisanych umów z zakładem ubojowym. Jednocześnie informuję, że w dniach 10 i 20 lipca br. w siedzibie Głównego Inspektoratu Weterynarii odbyły się spotkania związków hodowców drobiu oraz związków zrzeszających producentów mięsa drobiowego. Efektem przedmiotowych spotkań było opracowanie procedury postępowania na fermie drobiu i w rzeźni, w przypadku stwierdzenia wyniku dodatniego w kierunku pałeczek *Salmonella*, o której to procedurze wspomina Pan Senator Grzegorz Wojciechowski w swoim oświadczeniu. Przedmiotowa procedura ma za zadanie ujednoczyć oraz usprawnić postępowanie powiatowych i urzędowych lekarzy weterynarii oraz rzeźni w przypadku drobiu, u którego stwierdzono obecność pałeczek *Salmonella*.

Dodatkowo, szczegółowe postępowanie hodowcy drobiu w przypadku uzyskania wyniku dodatniego próbek w kierunku pałeczek *Salmonella*, zostało zawarte w pkt 4.4.3. załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 2009 r.

W związku z tym, że w roku 2007 zostały podjęte działania w zakresie zwalczania pałeczek *Salmonella* w stadach hodowlanych kur, źródło choroby, eliminowane jest od początku procesu produkcji. Hodowcy drobiu jako klienci firm produkujących pasze, ściółkę oraz materiał hodowlany powinni żądać gwarancji jakości dostarczanego materiału.

Natomiast w przypadku, uzyskania dodatniego wyniku w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy w stadzie brojlerów w okresie trzech tygodni przed przemieszczeniem do rzeźni, można podejrzewać, że do zakażenia mogło dojść z przyczyn zależnych od hodowcy, np. na skutek nie stosowania dobrej praktyki higienicznej czy wprowadzania do gospodarstw niewłaściwej jakości piskląt czy paszy.

Chciałbym zaznaczyć, że nie widzę związku między nieco późniejszym wprowadzeniem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach brojlerów gatunku kura (*Gallus gallus*)” na 2009 r. oraz „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)” na 2009 r., a problemami, które są zgłaszane przez hodowców brojlerów. Jediną istotną różnicą dla hodowców brojlerów jest ta, że po wprowadzeniu w życie programu zwalczania hodowca nie może leczyć stad, w których stwierdzono *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium*. Natomiast postępowanie z mięsem pozyskanym ze stada, w którym stwierdzono zarówno serotypy objęte programem jak i inne serotypy *Salmonelli* jest zawsze podporządkowane przepisom rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE. L 139 z 30.4.2004, str. 206 z późn. zm.).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 maja 2009 r., w sposób jasny i przejrzysty wskazuje na obowiązki, odpowiedzialność i terminy czynności poszczególnych podmiotów objętych zakresem przedmiotowego rozporządzenia. Ponadto, należy zauważyć, iż ww. rozporządzenie jest aktem powszechnie obowiązującym, dostępnym powszechnie i napisanym w takim języku, aby mogło być zrozumiane przez każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej. Akt ten, był konsultowany zarówno z organizacjami branżowymi jak i jednostkami administracji publicznej, w tym np. z Rządowym Centrum Legislacji, którego głównym zadaniem jest koordynowanie działań legislacyjnych oraz dbanie o spójność polskiego systemu prawnego.

Chciałbym uprzejmie wyjaśnić, że badania podstawowe wykonane zgodnie z przepisami decyzji Komisji 2005/636/WE z dnia 1 września 2005 r. w sprawie wkładu finansowego Wspólnoty na rzecz badania podstawowego dotyczącego występowania bakterii *Salmonella* spp. w stadach brojlerów gatunku *Gallus gallus* prowadzonego w Państwach Członkowskich (Dz.U. L 228 z 3.9.2005, str. 14), które wykonano między 1 października 2005 r., a 30 września 2006 r. służyły tylko do określenia procentowego poziomu zakażeń stad brojlerów w Polsce i nie mają nic wspólnego z pogorszeniem czy ograniczeniem handlu produktami drobiarskimi. Poza tym jeszcze raz chciałbym przypomnieć, że program zwalczania *Salmonelli* u brojlerów był wielokrotnie konsultowany i weryfikowany przez organizacje związane z produkcją drobiarską. Żadna z nich, w ramach tych konsultacji, nie przedstawiła rozwiązań systemowych, które odnośnie sprzedaży mięsa ze stad zakażonych *Salmonellą*. Przypominam, co wskazywałem już w poprzednim piśmie, że do chwili obecnej żadna z organizacji producenckich nie przygotowała podręcznika dotyczącego dobrych

praktyk higienicznych w celu zabezpieczenia ferm przed zakażeniem pałeczkami *Salmonella*, który byłby bardzo pomocny dla hodowców chcących produkować brojlery właściwej jakości.

Producenci są świadomi faktu, że podstawowa odpowiedzialność za bezpieczeństwo żywności spoczywa na przedsiębiorstwach paszowych i żywnościowych. Natomiast skuteczna realizacja programów zwalczania salmoneloz u drobiu jest jednym z elementów, które zwiększają możliwość zarówno handlu wewnątrzwspólnotowego jak i eksportu do krajów trzecich mięsa z polskich brojlerów.

Z poważaniem

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk